

29 323

Prenatale screening

Nr. 163

Brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juli 2021

Op 12 januari 2021 informeerde ik uw Kamer over de voortgang van de implementatie van de 13-wekenecho in onderzoekssetting, waarbij ik heb aangegeven uw Kamer voor de zomer opnieuw te informeren over de voortgang (Kamerstuk 29 323, nr. 145). In deze brief heb ik eveneens aangegeven dat alle betrokken partijen zich richten op het aanbieden van de 13-wekenecho vanaf 1 september 2021. Alle voorbereidingen voor de implementatie lopen conform planning, wat betekent dat de 13-wekenecho vanaf 1 september 2021 in onderzoeksverband aangeboden zal worden. Vanaf 1 augustus zal de 13-wekenecho onderdeel uitmaken van de counseling, zodat zwangere vrouwen op tijd de nodige informatie hebben om een geïnformeerde keuze kunnen maken om al dan niet deel te nemen aan de 13-wekenecho. Met deze brief informeer ik uw Kamer over de laatste stand van zaken.

In de brief van 12 januari jl. heb ik toegelicht dat in 2021 de advisering door de Gezondheidsraad over de vergunningaanvraag op grond van de Wet op het bevolkingsonderzoek en de scholing van echoscopisten en counselors belangrijke mijlpalen zijn voor de planning van de 13-wekenecho. In deze brief informeer ik uw Kamer verder over deze mijlpalen en over het landelijk wetenschappelijk onderzoek en de capaciteit bij de centra voor prenatale diagnostiek.

#### *Vergunning op grond van de Wet op het bevolkingsonderzoek*

Het uitvoeren van een 13-wekenecho valt onder de vergunningplicht van de Wet op het bevolkingsonderzoek. De Regionale Centra Prenatale Screening hebben een vergunning aangevraagd bij het ministerie van VWS. De Gezondheidsraad heeft op 30 juni jl. geadviseerd de vergunning te verlenen. De Gezondheidsraad heeft enkele voorwaarden geadviseerd ter verbetering van de informatievoorziening naar de zwangere vrouw. Op basis van dit advies zal een vergunning verleend worden aan de Regionale Centra Prenatale Screening. De Regionale Centra sluiten contracten af met de echoscopisten die de 13-wekenecho gaan uitvoeren, waarmee geborgd wordt dat er aan de vergunningseisen wordt voldaan. De Regionale Centra zorgen tevens voor de uitbetaling aan de echoscopisten voor het verrichten van de echo's.

#### *Scholing echoscopisten en counselors*

De afgelopen maanden hebben de opleidingen plaatsgevonden voor echoscopisten die de 13-wekenecho gaan uitvoeren en de counselors die counselingsgesprekken voeren met zwangere vrouwen. De opleiding voor echoscopisten bestaat uit theorie en - afhankelijk van hun ervaring - praktijkonderdelen. Minder ervaren

echoscopisten hebben tijdens een vaardigheidstraining onder begeleiding van een ervaren echoscopist geoefend met het uitvoeren van de 13-wekenecho. Ook de counselors zijn extra opgeleid om zwangere vrouwen te kunnen informeren over de 13-wekenecho. Deze opleidingen zijn in juni afgerond, waardoor counselors klaarstaan om vanaf 1 augustus de 13-wekenecho onderdeel te laten zijn van het counselingsgesprek en echoscopisten om de 13-wekenecho vanaf 1 september uit te voeren.

#### *Landelijk wetenschappelijk onderzoek*

De 13-wekenecho zal in het kader van landelijk wetenschappelijk onderzoek worden aangeboden. Dit onderzoek is in juni 2020 gestart. Tussen 1 januari en 1 september 2021 verzamelen de onderzoekers data over zwangere vrouwen die niet de optie hebben gehad om deel te nemen aan de 13-wekenecho, het zogenaamde *before cohort*. Vanaf 1 september 2021 gaan zij data verzamelen van zwangere vrouwen die wel deze optie hebben gehad. In dit zogenaamde *after cohort* wordt onder meer het perspectief van aanstaande ouders, de deelnamegraad, het aantal verwijzingen en de uitslag van de zwangerschap onderzocht. De onderzoekers verwachten in het derde kwartaal van 2023 voorlopige resultaten op te leveren en rond de zomer van 2024 de definitieve resultaten.

#### *Capaciteit bij centra voor prenatale diagnostiek*

Als bijlage bij mijn brief van 21 april 2020 stuurde ik uw Kamer de nadere analyse van KPMG die uitwees dat wanneer een 13-wekenecho zou worden aangeboden, de bestaande capaciteit voor vervolgzorg bij de centra voor prenatale diagnostiek onvoldoende zou zijn (Kamerstuk 29 323, nr. 137). De centra voor prenatale diagnostiek hebben het afgelopen jaar personeel geworven en opgeleid, waardoor er op dit moment voldoende capaciteit is om vanaf 1 september vervolgzorg te bieden aan zwangere vrouwen die worden doorverwezen na een afwijkende uitslag van de 13-wekenecho.

#### *Tot slot*

Met het zetten van deze laatste stappen staat niets een implementatie van de 13-wekenecho in onderzoeksverband per 1 september 2021 in de weg. Hiermee is uitvoering gegeven aan de gewijzigde motie van de leden Bergkamp en Tellegen van 18 december 2018 die de regering oproept om een landelijk wetenschappelijk onderzoek naar een echo rond dertien weken zwangerschap uit te voeren (Kamerstuk 32 279, nr. 145). Ik ben het RIVM en alle betrokken veldpartijen erkentelijk voor hun inspanningen die tot de implementatie hebben geleid.

De motie van de leden Bergkamp en Tellegen van 10 november 2020 (Kamerstuk 29 323, nr. 143) roept de regering op om eens per half jaar te rapporteren over de invoering van de 13-wekenecho. Met mijn brief van 12 januari 2021 en deze brief heb ik invulling gegeven aan deze motie. Ik beschouw deze motie hiermee als afgedaan.

Ik verwacht uw Kamer zo voldoende te hebben geïnformeerd.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,  
P. Blokhuis